

О.О. Безпала, заввідділом КНОДОК наук. бібліотеки (ХДУХТ, Харків)

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПОРТРЕТ ЧИТАЧА

*Бідна нація не та, що має бідну землю,
на якій її історія почалася,
а та, яка має бідну національну свідомість.*

Лев Силенко

З метою покращення обслуговування користувачів наукової бібліотеки нашого університету та бажанням стати якомога ближчими до своїх відвідувачів бібліотека провела анкетування на тему «Літературний портрет читача». Нам було цікаво дізнатися про вподобання нашої молоді та людей старшого покоління. Однією з ідей було провести паралелі між літературними смаками студентів та викладачів. Та, на жаль, викладачі не виявили великого бажання поділитися своїми думками та вподобаннями, а можливо, їх повністю поглинула наукова діяльність, бо із 120 усіх осіб, анонімно опитаних, лише 20 викладачів погодилося дати відповідь; співробітників – 30, студентів – 70.

А в цілому, картина виявилась така. На питання, чи ще читають наші відвідувачі на дозвіллі і яким жанрам віддають перевагу, більшість опитаних відповіли, що читають із задоволенням. Жанри – на диво! – найрізноманітніші, що свідчить про різнобічні інтереси нашого контингенту. Студенти найчастіше називали такі напрями: фантастичний, детективний, психологічний, романтичний, науково-популярний, пригодницький, історичний, містичний (хоррор), антиутопічний, гумористичний тощо. Старше покоління – підтримали все вище назване, але на перше місце винесли класику і додали публіцистику.

«Королем» української літератури одностайно були названі: Т. Шевченко, Л. Українка, Л. Костенко, І. Франко, М. Гоголь, І. Котляревський, М. Коцюбинський, І. Багряний, С. Жадан, В. Шкляр, Л. Дашвар, С. Талан, О. Вишня, П. Глазовий. Зарубіжні «королі» – А. Конан Дойл, С. Кінг, В. Шекспір, О. Пушкін, А. Камю, А. Крісті, Дж. Лондон, Ф. Достоевський, О. Уайльд, Е. Хемінгуей, Е.М. Ремарк, П. Коельйо, Р. Бредбері, С. Алексієвич, В. Пелевін, Я. Вишневський та ін.

Що ж до книги, яку має прочитати кожна людина, студенти пропонували такі: «Війна та мир» Л. Толстого, «Алхімік» П. Коельйо, «Маленький принц» А. де Сент-Екзюпері, «Ідіот» Ф. Достоевського та ін. У викладачів на першому місці Біблія, а далі: «Батьки та діти» І. Тургенєва, твори А. Макаренка (які, до речі, зараз дуже популярні в

Європі), Декларація незалежності США, література щодо надання першої медичної допомоги, збірник законів, твори Е.М. Ремарка та багато інших.

Автор статті, в свою чергу, рекомендує кожному патріоту України прочитати твір Лева Силенка «Мага Віра» – своєрідну біблію справжнього українця.

Про те, чи має ще книга вплив на читача, були дані такі теплі та обнадійливі відповіді:

- книжки виховують, а техніка лише полегшує життя;
- через книгу людина пізнає світ і культуру, розвиває мислення;
- книга допомагає абстрагуватися; це світ, який ми уявляємо самі;
- книга може змінити світогляд, якщо прочитана в потрібний час;
- книга – сховище ідей, думок, джерело натхнень, пропагандист вічних цінностей;
- книга – ліхтар, що дає світло кожному, хто ним користується тощо.

На запитання, чи можуть електронні книги замінити паперові, відповідали так:

- ніщо не замінить аромату паперової книги та зручності її використання;
- паперова книга має повне право на своє існування, бо це ритуал;
- можливе паралельне існування цих двох джерел.

Висновки обнадійливі – народ читає, а формат паперової книги має місце бути. А наша бібліотека в свою чергу зробить усе можливе для руху вперед в комплектуванні сучасними популярними творами.